nadal w leczeniu 2 osoby. W powiecie kamioneckim w Ostrowie zachorowała 1, pozostaje nadal w leczeniu 1; w Radziechowie pozostały nadal w leczeniu 3 osoby. W powiecie sokalskim w Byszowie pozostała nadal w leczeniu 1 osoba. W powiecie tarnopolskim w Krzywkach pozostała nadal w leczeniu 1; w Ostrowie pozostała z dni poprzednich 1, wyzdrowiała 1 osoba. W powiecie trembowelskim w Budzanowie pozostała 1, umarła 1 osoba; w Strusowie pozostały z dni poprzednich 2, wyzdrowiała 1, pozostaje nadal w leczeniu 1 osoba; w Zubowie zachorowała 1, pozostaje w leczeniu 1 osoba. Razem pozostało w leczeniu z dni poprzednich osób 12, zachorowało osób 2, wyzdrowiały 3 osoby, umarła 1 osoba, pozostaje w leczeniu osób 10.

Kradzież. W zeszłą sobotę skradziono w Stanisławowie dyrektorowi teatru p. Myszkowskiemu z pomieszkania jego, znajdującego się w gmachu teatralnym, wszystkie jego oszczędności, wynoszące tysiąc kilkaset guldenów. Mimo najusilniejszych poszukiwań dotychczas nie natrafiono na ślad złodzieja.

Lekarze w Rosyi. *Petersb. Wied.* ze źródeł urzędowych zamieszcza następującą statystykę lekarzy w Rosyi: „Do dnia 13 lipca b. r. ogólna liczba lekarzy w państwie wynosiła 15.740, zarówno mężczyzn, jak i kobiet. Prawie trzecia część ogólnej liczby (5.061) przypada na lekarzy wolnopraktykujących, następnie idą lekarze wojskowi 3.192, ziemscy 2.061, szpitalni 1.133. — Około połowy lekarzy przypada na wiek pomiędzy 30-tu a 40 latami. Najmłodszy z lekarzy praktykujących liczy 22 lata, najstarszy 88 lat. Lekarzy-kobiet było w oznaczonym terminie 563. Większość kobiet-lekarzy zajmuje się praktyką miejską; przy instytucyach ziemskich służy 98, w zakładach naukowych funkcyonuje 43, w aptekach 28, w urzędach sanitarnych miejskich 10 i na kolei 1".

Z Petersburga donoszą: Naczelnik prawosławnej amerykańskiej misyi prawosławnej, Mikołaj, otrzymał od synodu pozwolenie na wydawanie od przyszłego roku gazety dla prawosławnych mieszkańców Ameryki pod tytułem *Prawosławnyj amerykańskij wiestnik*. Gazeta ma wychodzić w San Francisco w językach rosyjskim i angielskim.

W poniedziałek odbyło się w Petersburgu poświęcenie pensyonatu dla słuchaczek wyższych kursów żeńskich. Na akcie tym obecni byli minister oświecenia, kurator okręgu naukowego petersburskiego i inni naczelnicy władz.

Przeciw alkoholizmowi. W Paryżu utworzyła się liga narodowa przeciw alkoholizmowi, pod prezydencyą dra Legrain. Nowe stowarzyszenie istnieje od kilku miesięcy, posiada 126 członków i cieszy się znacznem poparciem wśród społeczeństwa francuskiego. Różne towarzystwa prowincyonalne, utworzone w tym samym celu, przystąpiły do ligi i dr. Legrain zamierza zorganizować „Związek stowarzyszeń przeciw alkoholizmowi".

Dom gry w Monte Carlo upada, o czem donieśli dzisiaj się rada zarządzająca na odbytem niedawno posiedzeniu. Kamil Blanc został ponownie obrany prezesem rady, na administratora zaś powołano p. Castor'a. W ciągu czerwca, lipca i września br. dochód domu gry zmniejszył się w porównaniu z rokiem zeszłym o 500.000 fr.

Milioner paryski. Jakób Lebaudy, z powołania cukrownik, uległ w tych dniach obłędowi umysłowemu, tak, że musiano go zamknąć w domu waryatów. Przyczyną katastrofy mają być wielkie straty, jakie poniósł na giełdzie. W ciągu ostatnich kilku tygodni stracił p. Lebaudy podobno 10 milionów fr. na spekulacyi akcyami kopalni złota w Afryce południowej.

Filoksera i czosnek. Hiszpański dziennik *El Defensor de Granada* komunikuje fakt, który się zdarzył w prowincyi Alpusarra: We wsi Wallor pewien właściciel winnic przypadkowo zakopał czosnek u korzeni winnych krzaków, zarażonych filokserą. Na wiosnę krzaki te świetnie się rozwinęły, bez oznak choroby i dały obfity urodzaj winogron — filoksera w zupełności znikła. Sąsiad, również właściciel winnic, był świadkiem tego faktu i otrzymał analogiczny rezultat. Wiadomość ta chyba nie będzie obojętną dla naszych ogrodników.

Stulecie litografii. W roku bieżącym upływa właśnie sto lat, jak Alojzy Senefelder zupełnie przypadkowo stał się wynalazcą litografii. Z zawodu aktor, pisarz sztuk dramatycznych, na które nie mógł znaleźć nakładców, począł się sam pisać na płytach miedzi i odbijać na papierze. Pewnego razu, właśnie w r. 1795, oddając bieliznę praczce, napisał jej rejestr na gładkim kamieniu, przyniesionym z nad brzegów Izary. Mając ciągle głowę zajętą swojemi próbami odbijania i rozpowszechniania dzieł swoich, wpadł na pomysł spróbowania, co się to stanie, gdy kamień ów zwilży kwasem, używanym przy dotychczasowych próbach. Pokazało się, że wygryzł do pewnej głębokości powierzchnię kamienia nie pokrytą ołówkiem, a pismo zostało wypukłe — i oto wynalazek litografii. Mimo wielu udoskonaleń dopiero w roku 1799 otrzymał Senefelder 15-letni przywilej na swój wynalazek od kurfirsta Bawaryi. Alojzy Senefelder pochodził z rodziny bawarskiej, ur. 6 listopada 1771 w Pradze, zmarł 26 lutego 1834 w Monachium, gdzie w r. 1877 wzniesiono mu pomnik.

Żarcik ministra. Dzienniki francuskie donoszą: Jest zwyczaj, że ministrowie, podawszy się do dymisyi, którą dzielić z nimi muszą, radzi nie radzi, ich prywatni sekretarze i dyrektorzy kancelaryj, korzystają z kilku dni władzy, które im do uformowania nowego gabinetu pozostają, aby tym pracownikom dać pewną „kompensatę" w formie jakiegoś zyskownego etatowego urzędu. W oryginalny sposób zastosował się do tego zwyczaju b. minister spraw wewnętrznych, Leygues, jeśli wierzyć krążącej po korytarzach Izby anegdocie; przywołał on dwóch swych sekretarzy, miał do nich przemowę z podziękowaniem za gorliwe usługi i nie zaniechał przypiąć im na piersiach oznaki orderu Kambodży, otrzymane dla nich od posła anamickiego!... — Podobno sekretarze nie byli zbyt kontenci z takiej „kompensaty".

Odznaczenie. *Wiener Ztg* ogłasza, że cesarz nadał radcom wyższego sądu krajowego we Lwowie, Karolowi Porschinsky'emu i Józefowi Lackowi, przy sposobności przeniesienia ich w stan spoczynku, tytuł i charakter dworskich radców.

Składki na Wawel. U hr. Zygmuntowej Szembekowej odbyło się dnia 28 z. m. rozbicie puszek składkowych na odnowienie Wawelu, t. j. katedry i zamku królewskiego. Suma otrzymana z tego rozbicia w ilości 85 złr. została oddana p. Ulanowskiej. Następne rozbicie odbędzie się u hr. Zygmuntowej Szembekowej dnia 30 listopada, ulica Starowiślna, w pałacu br. Puszeta.

Składki. Na przytulisko dla inwalidów polskich z r. 1863 nadesłano do Administracyi naszego pisma z Trzebini, bez wymienienia nazwiska, 3 złr.

Dla W. Z. złożyła N. N. 1 złr.

Repertoar teatru krakowskiego.

We czwartek 14 listopada: „Kaśka Karyatyda", melodramat w 6 odsłonach G. Zapolskiej, muzyka W. Powiadowskiego. (Występ p. G. Zapolskiej).

W piątek 15 listopada: „Miłość ubogiego młodzieńca", dramat w 5 aktach a 7 obrazach Oktawa Feuillet'a. (Popularne).

W sobotę 16 listopada: „Książę d'Aniec", komedya w 3 aktach Henryka Lavedana. (Nowość. Występ p. A Hoffmanowej).

W niedzielę 17 listopada: „Kaśka Karyatyda", melodramat w 6 odsłonach G. Zapolskiej, muzyka W. Powiadowskiego. (Występ p. G. Zapolskiej).

Najbliższa nowość: „Samotni", dramat w 5 akt. Gerhardta Hauptmanna.

Wiadomości naukowe, literackie i artystyczne.

— **„Jacenty Replika"**, poemat wesoły w dziesięciu pieśniach, napisał Teodor Nałęcz (Smolarz). Pracę, pod takim tytułem świeżo wydaną w Krakowie, nadesłano do redakcyi naszej.

— **Skarbczyk polski.** Nakładem księgarni K. Kozłowskiego w Poznaniu wydaną została krótka popularna historya Polski dla młodzieży, ozdobiona licznemi wizerunkami królów i ważniejszych wypadków. Wiadomości historyczne w „Skarbczyku" tym zebrał i ułożył p. Franciszek Rawita, śpiewy historyczne napisała Marya Ilnicka. Skarbczyk kończy krótki pogląd na dzieje porozbiorowe.

— **Pamiętniki Jakóba Lewińskiego** z 1831 r. wyszły świeżo w Poznaniu staraniem Towarzystwa Przyjaciół nauk z funduszów ś. p. Norberta Bredkrajera, opracowane przez p. Karola Kozłowskiego.

— **Nowa opera Sullivana.** W Berlinie zapowiedziano wystawienie ostatniej opery Artura Sullivana (autor „Micada") p. t. „Ivanhoe". Treść, jak wskazuje tytuł, została zaczerpnięta z romansu Walter-Scotta.

— **Pieśni narodowe.** „Nakładem wydawnictwa groszowego im. Tadeusza Kościuszki" (nakładcy: dr. Z. Kostkiewicz i K. Wojnar) wyszły świeżo w Krakowie w trzeciem w znacznie powiększonem wydaniu patryotyczne pieśni ludu polskiego. Książeczka, zawierająca 66 utworów, kosztuje pięć centów, a ta niska cena zaleca ją bardziej, aniżeli wszelkie pochwały. „Pieśni" są jedenastem z rzędu dziełkiem wydawnictwa groszowego, którego zadaniem krzewienie prawdziwego patryotyzmu w masach ludowych. Należy ufać, iż usiłowania wydawców, nie spekulujących na zyski, znajdą najszersze poparcie w sferach ożywionych miłością Ojczyzny, a najlepszą w tej mierze wróżbą jest trzecie z rzędu wydanie omawianych „Pieśni".

Dział ekonomiczny.

Z targów zbożowych. —Kraków, 12 listopada. Płacono za 100 klgr. netto: Pszenica od 7·05 do 7·62. Pszenica węgierska od —·— do —·—. Żyto od 6·50 do 7·10. Żyto węgierskie od—·— do 7·50. Jęczmień od 5·75 do 7·—. Owies z opłatą akcyzową od 5·80 do 6·40. Groch od 7·— do 10·—. Tatarka od 7·— do 8·—. Proso od 5·— do 6·—. Fasola od 8·— do 12·—. Jagły od 11·— do 13·—. Siano od —·— do 3·20. Słoma od —·— do 3·—. Koniczyna na paszę od —·— do 4·—. Ziemniaki za hektolitr od 1·60 do 2·—. Jaja za kopę od 1·60 do 1·80. Masło za garniec od 3·25 do 4·—. Spirytus na 95° Tralesa za hektolitr od —·— do 80·—. Okowita na 75° Tralesa za hektolitr od —·— do 60·—. Tymotka nasienna za 100 klgr. od —·— do —·—. Wyka od —·— do —·—. Koniczyna nasienna biała od —·— do —·—. Koniczyna nasienna czerwona od —·— do —·—. Kukurndza od —·— do —·—. Rzepak zimowy od —·— do —·—. Rzepak jary od —·— do —·—. Kapusta w głowach za kopę od —·40 do 1·—.

Spostrzeżenia meteorologiczne

(podług obserwatoryum krak.).

Kraków, 13 listopada.

	wczoraj g. 10 w.	dziś g. 6 rano	dziś g. 2 pop.
Ciśnienie powietrza (zred. do 0)	733·3 mm	730·4 mm	734·1 mm
Temperatura w stopniach Celsiusza	+12°,0	+13°,4	+12°,4
Kierunek i moc wiatru (0 = cisza, 10 burza)	SSW 1	SSW 1	W 1
Wilgotność względna (w odsetkach)	74 %	75 %	88 %
Stan nieba 0 pog., 10 zup. pochm.	7	10	10

Telegramy „Nowej Reformy".

(Telegramy własne „N. Reformy").

Wiedeń, 13 listopada. Przy dzisiejszych wyborach na burmistrza wybrano ponownie dra Luegera, który oświadczył w długiej przemowie, że wybór przyjmuje. Wtedy starosta Friebeis oznajmił, że rozwiązuje radę gminną, nadmieniając przytem, że ponowny wybór Luegera znamionuje opór przeciw woli cesarza.

Licznie zgromadzona przed ratuszem publiczność udała się w stronę budynku Rady państwa, wołając: „Precz z Badenim! Precz z Radą państwa! Precz z żydami!" Aresztowano kilka osób.

Wiedeń, 13 listopada. *Wiener Ztg* ogłasza, że cesarz nadał prezydentowi wyższego sądu krajowego w Krakowie, Ignacemu Zborowskiemu, w ponownem uznaniu jego znakomitej służby, wielki krzyż orderu Franciszka Józefa.

Cesarz zamianował radcę sądu krajowego, Franciszka Spławskiego w Przemyślu, prezydentem sądu obwodowego tamże.

Nadto mianował cesarz prywatnego docenta w uniwersytecie odeskim, dra Maurycego Rudzkiego, nadzwyczajnym profesorem matematycznej geofizyki i meteorologii w Krakowie.

Wiedeń, 13 listopada. Przedmiotem obrad wczorajszego posiedzenia klubu Hohenwarta było pytanie, czy członków klubu, którzy podpisali interpelacyę antisemitów z powodu niezatwierdzenia wyboru Luegera, należy w myśl regulaminu wykluczyć z klubu, ponieważ nie żądali pozwolenia na ten krok. Hr. Hohenwart ostro występował przeciw członkom postępującym wbrew regulaminowi. Do uchwały nie przyszło z powodu nieobecności pp. Dipaulego i Morseya. Decyzya ma zapaść dzisiaj. Do wykluczenia prawdopodobnie nie przyjdzie i klub zadowolni się oświadczeniem owych swoich członków, że nie będą popierać żadnego kroku antisemitów bez poprzedniego zawiadomienia klubu.

Hamburg, 13 listopada. Półurzędowemu *Hamburg. Corresp.* donoszą z Berlina o sytuacyi w Turcyi, co następuje:

„Naprężenie umysłów, z jakiem tutejsze koła polityczne śledzą za rozwojem spraw w Turcyi, nie osłabło od czasu zmiany ostatniej w urzędzie wielkiego wezyra, pomimo mianowania Tewfika paszy ministrem spraw zagranicznych. Jednakże panuje przekonanie, że uda się jeszcze powstrzymać wybuch, zmuszający mocarstwa do interwencyi z bronią w ręku dla bezpieczeństwa swych poddanych. Solidarne działanie mocarstw daje pewną gwarancyę, że działalność mocarstw wzywających do pokoju nie będzie paraliżowana przez pokątne namowy w duchu przeciwnym. Naturalnie jest na razie wszystko bezpodstawne, co mówiono o zwołaniu konferencyi; o tem może dopiero być mowa po katastrofie, gdy rozchodzić się będzie o nowe uregulowanie stosunków. Także do krainy marzeń należy wszystko, co rozgłaszają o pogotowiu Włoch do osobnej akcyi, ręka w rękę z Anglią, oraz o zachwianiu trójprzymierza. Między Anglią a Włochami istnieje, jak o tem wiadomo, tylko osobne porozumienie względem bezpieczeństwa obopólnych interesów na morzu Śródziemnem".

Paryż, 13 listopada. Na wczorajszem posiedzeniu Izby deputowanych w wyborze wiceprezydenta i sekretarza Izby znowu socyaliści i radykalni nie brali udziału. Na 222 głosujących wybrany został 213 głosami wiceprezydentem Izby Poincaré, były minister oświaty w gabinecie Ribota. Sekretarzem Izby w miejsce socyalisty Richarda wybrano 192 głosami Ernesta Carnota, syna zamordowanego prezydenta. Powyższy wynik wyborów, niepomyślny dla obecnych frakcyj rządowych, uważają powszechnie za przygrywkę do zapowiedzianej na jutro dyskusyi nad interpelacyą Dumasa w sprawie zniesienia ustaw wyjątkowych.

Rada ministrów uchwaliła w zasadzie otworzyć na nowo giełdę pracy, którą za rządów Dupuy'ego zamknięto z powodu wichrzeń socyalistycznych. Mają być atoli wpierw określone warunki, pod którymi to centrum ruchu syndykalnego będzie mogło na nowo swą działalność rozwijać.

Bourgeois zniósł reskrypt poprzedniego rządu, na mocy którego gminom, między niemi także gminie Paryża, zabroniono udziału w subskrypcyi dla robotników w Carmaux. Na wytłómaczenie tej decyzyi Bourgeois podaje, że chociaż strejk już zakończony, pomimo to jest jeszcze trzystu robotników, którzy potrzebują zaopatrzenia.

Londyn, 13 listopada. Podług wiadomości *Biura Reutera* z Konstantynopola, poddał się w Zeitun osaczony batalion turecki, złożywszy broń i amunicyę. Powstańcy armeńscy obsadzili podobno koszary.

Rzym, 13 listopada. Trzy krążowniki, znajdujące się na wodach wschodnich, otrzymały rozkaz złączyć się z flotą angielską na żądanie zastępcy dyplomatycznego w Konstantynopolu, poddając się pod dowództwo admirała angielskiego.

Konstantynopol, 13 listopada. Rozruchy na prowincyi trwają wciąż jeszcze. Podług sprawozdań tureckich są zawsze Armeńczycy sprawcami zaburzeń, napadając na Mahomedan; podług sprawozdań armeńskich dzieje się przeciwnie. Ponieważ nie wszędzie znajdują się konsulaty, dlatego trudno jest sprawdzić tę sprawę. Faktem jest, że w wielu miejscowościach Azyi Mniejszej przyszło do krwawej bójki między Armeńczykami a Turkami. Jeżeli się nie uda zaprowadzić wkrótce trwałego spokoju, a stan teraźniejszy przetrwałby zimę, natenczas spodziewać się można poważnych skutków politycznych.

Na granicy między Erzerum a sąsiedniemi wilajetami napadli podobno znów Kurdowie na miejscowości armeńskie.

(Telegramy Biura Korespondencyjnego).

Wiedeń, 12 listopada. Przy dzisiejszym wyborze burmistrza miasta Wiednia otrzymał dr. Lueger 92 głosy; 42 kartki oddano próżne. Lueger oświadczył, że wybór przyjmuje, — poczem komisarz rządowy Friebeis imieniem namiestnictwa ogłosił, że rada miasta Wiednia zostaje rozwiązaną.

Podczas wyborów tych policya zamknęła ulice wiodące do ratusza. Po wyborach tłum, mogący wynosić 1000 do 2000 ludzi, wtargnął przed ratusz. Konna i piesza policya oczyściła ulice.

Demonstracye powtórzyły się, gdy Lueger w krytym powozie z ratusza jechał. Zarządzono kilka aresztowań.

Wiedeń, 13 listopada. Przy dzisiejszym wyborze burmistrza oddano ogółem 137 kartek; z tych 45 było pustych, a 92 padło na Luegera. Na zapytanie, czy Lueger wybór przyjmuje, odpowiedział tenże w dłuższem przemówieniu. Kilkakrotnie usiłowano — mówił Lueger — ewentualne przyjęcie z mojej strony ponownego wyboru przedstawić jako sprzeciwianie się woli cesarza i naruszenie czci winnej cesarzowi. W takim razie jeszcze bardziej karygodną musiałaby być opozycya przeciw mianowanym przez cesarza ministrom.

Niezatwierdzenie mojego wyboru jest aktem rządowym i znaczy, że dzisiejszy rząd nie chce, iżbym ja był burmistrzem Wiednia. Burmistrz Wiednia musi być wiernym sługą cesarza i narodu, musi słusznych żądań ludności bronić wobec każdego. Jest to tylko wtenczas możliwe, skoro rząd widzi, że ma do czynienia z człowiekiem, który przed lada zmarszczeniem czoła nie czmycha. Miałemże ugiąć się przed potężnym wyrokiem rządu, czy usłuchać woli mieszkańców?

Posiadam kilka w Austro-Węgrzech znanych przymiotów: Własnemi siłami się wzniosłem. (Oklaski na lewicy, protesty na prawicy). Jestem dobrym Austryakiem, niezawisłym w przekonaniach, jestem sługą Boga, a nie złotego wołu, — to w oczach ludu nie są błędy. Wpływy, które niezatwierdzenie mego wyboru wywołały, muszą każdego Wiedeńczyka i Austryaka dosadnie przekonać, że tu już nie idzie o osobę, ale o wolność i honor Wiednia (Protesty na prawicy, oklaski na lewicy), o wolność i honor biednych i uciśnionych w naszej austryackiej ojczyźnie (protesty na prawicy), a stąd wypływa obowiązek wytrwania w walce z niezachwianą odwagą i niezłomną siłą. (Oklaski na lewicy).

Kto nie chce, aby lud go opuścił, musi sam ludowi dotrzymać wierności. Nie byłby „mężem niemieckim", ktoby wierność złamał.

A więc oświadczam, że z podziękowaniem wybór przyjmuję. (Burza oklasków, okrzyki „hurra" z lewicy).

Starosta Friebeis oświadcza w imieniu namiestnika, że rozwiązuje Radę gminną, przyczem odczytał odnośne rozporządzenie namiestnictwa. (Wielkie poruszenie).

Wśród okrzyków Hoch Lueger!, wznoszonych przez zwolenników Luegera, wychodzą radcy z sali. Tłumy ludności około ratusza przyjmują antiliberalnych radców okrzykami Hoch!

Wiedeń, 13 listopada. Z ratusza udało się około 80 do 100 ludzi wznosząc okrzyki na cześć Luegera, do zamku cesarskiego *(Hofburg)*.

Tam odparła ich policya. Niektórym powiodło się dostać przez boczne bramy do wnętrza zamku, skąd ich wyprowadzili gwardziści. Przed zamkiem okrzyki ustały.

Budapeszt, 13 listopada. Na wczorajszem posiedzeniu Izby poselskiej usiłował Ludwik Ragalyi dowieść na mocy mowy tronowej tegorocznej, że Rada państwa nie wypełniła zadania, postawionego w swym programie.

Mowca omawiał ruch kościelno-polityczny, oraz zajścia w Zagrzebiu, oświadczając w końcu, że wiadomość, jakoby on, oraz jego przyjaciele polityczni, którzy swego czasu wystąpili ze stronnictwa liberalnego, zamierzali ponownie, i to osobno, przyłączyć się do stronnictwa liberalnego, jest bezpodstawną. Jego stronnictwo nie ma ani chęci ani woli do przebycia głębokiej przepaści, dzielącej je od owego prądu, który obecnie dominuje w stronnictwie liberalnem. Mowca odrzuca budżet. (Żywe oklaski z lewicy, oraz z centrum).

Na dzisiejszem posiedzeniu była na porządku dziennym dyskusya nad budżetem.

Budapeszt, 13 listopada. Onegdaj w nocy zderzyły się w pobliżu stacyi Hatvan dwa pociągi towarowe, przyczem wykoleiła się lokomotywa, oraz kilka wagonów. Służba pociągowa zauważyła niebezpieczeństwo dopiero w ostatniej chwili i zeskoczyła z pociągu jeszcze na czas. Tor kolejowy jest uszkodzony, śledztwo w toku.

Budapeszt, 13 listopada. Izba magnatów uchwaliła na wczorajszem posiedzeniu projekt ustawy, tyczący się królewskiego trybunału karnego w Budapeszcie, oraz kilka projektów kolei wicynalnych.

Na początku posiedzenia wspomniał prezydent Józef Szlavy o zmarłym biskupie Gabryelu Papie.

Następnie odczytano pismo prezydenta ministrów w sprawie zmiany w ministerstwie rolnictwa, oraz nuncyum Izby poselskiej, w którem oświadczono, że Izba poselska przyjęła modyfikacye Izby magnatów w projekcie ustawy o wolności religii.

Rjeka, 13 listopada. Pociąg towarowy, który stąd odszedł w poniedziałek w nocy o godzinie 12 minut 15, wykoleił się między Buccari a Heja. Wśród personalu kolejowego powstała okropna panika, gdyż noc była ciemna, a w pociągu zgasły wszystkie lampy. Dwóch hamowników zostało niebezpiecznie rannych, kilka wagonów roztrzaskało się. Stacya Rjeka wysłała natychmiast pociąg posiłkowy na miejsce wypadku. Obydwóch rannych hamowników, o których wyzdrowieniu wątpią lekarze, przeniesiono wczoraj rano do tutejszego szpitala.

Berlin, 13 listopada. *Nordd. Allg. Ztg.* donosi, że cesarz zamierzał być obecnym na dzisiejszem posiedzeniu komisyi dla drugiego czytania kodeksu cywilnego. Komisya obraduje obecnie nad ustawą wprowadczą.

Paryż, 13 listopada. Na wczorajszem posiedzeniu rady ministrów oświadczył minister marynarki Lockroy, że wczoraj w południe była dywizya okrętowa, składająca się z pancernika „Devastation", z krążników „Charner" i „Fancow", oraz sygnałowca „Lionois" pod dowództwem admirała Maigreta, w pogotowiu, aby odpłynąć do Pireus (w Grecyi).

Bruksela, 13 listopada. Izba deputowanych rozpoczęła wczoraj posiedzenia. Bernaerta obrano ponownie prezydentem 79 głosami przeciw 3 głosom.

Petersburg, 13 listopada. Stan zdrowia carowej (a nie cara, jak mylnie doniesiono; *przyp. red.)* jest normalny.

Rzym, 13 listopada. Z powodu wysłania floty francuskiej na wschód, uchwalił wczoraj rząd włoski, uzbroić pięć okrętów wojennych w tym samym celu. Rozkazy wysłano natychmiast do Specyi i Gaety. Okręty odpłyną w tych dniach.

Kursa telegr. na giełdzie wiedeńskiej i berlińskiej.

Wiedeń, dnia 12 listopada 1895.

	Kurs w wal. austr. złr.	ct
Zjednoczony dług w papierach	98	80
Zjednoczony dług w srebrze	98	70
Austryacka renta złota	119	95
4% austryacka renta (marcowa)	99	65
4% węgierska renta złota	118	70
4% węgierska renta koron.	97	70
Akcye banku austro-węgierskiego	1030	—
Akcye kredytowe	370	25
Londyn	120	75
Banknoty banku niem. za 100 m.	59	—
20 marek	11	78
20-frankówki za sztukę	9	58½
Banknoty włoskie	45	40
Dukaty austryackie	5	69

Wiedeń, 13 listopada. Ruble 129·75. Cena nafty 16·60. Spirytus gotowy 14·70. Żyto na wiosnę 6·68. Pszenica na wiosnę 7·28. Owies na wiosnę 6·43.

Wiedeń, 13 listopada. 4% oblig. poż. krajow. z 1891 97·75; 4% oblig. poż. krajow. z 1893 96·75; 4% galic. fund. propinacyjnego 96·50; 4% listy banku krajowego 97·50; 4½% listy banku kraj. 100·50; 5% obligi banku krajowego 102·—; 4% list. kred. ziemsk. 56-let. 98·25; Akcye Karola Ludwika 216·—; Akcye kolei lwowsko-czern. 290·—; Losy z 1854 na 250 złr. 147·—; losy z 1860 na 500 złr. 148·—; losy z roku 1860 na 100 złr. 159·—; losy z r. 1864 za 100 złr. 198·75; akcye zakładu kred. dla handlu i przemysłu 367·50; akcye galic. banku hip. na 200 złr. —·—; Länderbank na 200 złr. 234·—; akcye austro-węg. banku na 600 złr. 1006.

Berlin, d. 13 listopada. Godzina 2 minut 45 po poł. Austryackie kredyty 229·25 mrk. Austryacka złota renta 101·75 mrk. Austryacka srebrna renta 99.— mrk. Węgierska złota renta 101·60 mrk. Węgierska renta koronowa 98·10 mrk. Austryackie banknoty 169·25 mrk. Akcye kolei lwowsko-czerniowieckiej —·— mrk. Ruble 220·70 mrk. 5% listy zastawne Królestwa Polskiego —·— mrk. 4% listy likw. Królestwa Polskiego 66·75 mrk.

Odpowiedzialny Redaktor:
Michał Konopiński.
Wydawca:
Dr. Lesław Boroński.

Rubryka „Nadesłane" nie pochodzi od Redakcyi, która też żadnej odpowiedzialności za nią nie przyjmuje.

NADESŁANE.

Za spokój duszy ś. p.

Andrzeja Bernackiego

odprawionem będzie

jako w drugą rocznicę śmierci

we czwartek dnia 14 listopada 1895 roku o godzinie 10-tej rano w kościele OO. Reformatów

Nabożeństwo żałobne.

Równocześnie odprawiać się będą **Msze św.** za wszystkich zmarłych członków rodziny Bernackich, na które pozostały syn zaprasza.

Skład fortepianów pianin i fisharmonij **W. Barabasza i W. Wawrzyckiego**

Kraków, Rynek gł., L. 13, 117 37 0
poleca instrumenta z pierwsz. fabryk krajowych i zagranicznych.
Sprzedaż — Zamiana — Wynajem przy odpowiedniej gwarancyi na raty.

Krajowe Towarzystwo Handlowe

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką

w Krakowie, Rynek główny L. 26 (róg ulicy Wiślnej)

poleca: **Płótna Korczyńskie i zagraniczne,**
BIELIZNĘ damską, męską, dziecinną i stołową,
BIELIZNĘ Prof. JÄGERA,
Szyrtyngi, Oxfordy, drelichy, kretony, batysty, barchany, flanele,
Kasany, Kamgarny, półsukienka i t. p.,
WYPRAWY ŚLUBNE,
KOŁDRY WEŁNIANE i JEDWABNE,

poleca: **Wielki wybór:** bluzek i szlafroczków sezonowych, matinee i pegnoiry,
Halki jedwabne, wełniane i kretonowe,
KONFEKCYE DZIECINNE,
GORSETY W WIELKIM WYBORZE,
Szaliki, Chusteczki sznelowe i jedwabne, **Chustki** na szyję męskie i damskie,
Skarpetki i Pończochy dla dorosłych i dzieci,
Parasole i Parasolki, Szelki, Krawaty i t. p.,

wszystko wyborowe, a po możliwie **najniższych cenach.**

Przyjmuje subskrypcyę na udziały pięćdziesięcio-koronowe, tudzież wkładki oszczędności na **6%** za zwykłem wypowiedzeniem. 1883 24 ?

Największa wypożyczalnia nut muzycznych.

Księgarnia, skład i wypożyczalnia nut muzycznych, oraz główna ekspedycya pism peryodycznych

S. A. Krzyżanowskiego

w Krakowie

poleca istniejącą od 25 lat zawsze i w najnowsze utwory zaopatrzoną

Największą

wypożyczalnię nut muzycznych

na fortepian, inne instrumenta i do śpiewu.

Warunki abonamentu rozsyła na żądanie gratis i franco. 2568 1 5

Również powyższa księgarnia przyjmuje

Prenumeratę

na wszystkie czasopisma krajowe i zagraniczne. Katalog czasopism rozsyła się na żądanie gratis i franco

Na Gwiazdkę

poleca wielki wybór **książek ozdobnie oprawnych,** w językach: polskim, niemieckim i francuskim.

Podziękowanie.

Głęboką wdzięcznością przejęty za wyleczenie mnie z niebezpiecznej choroby, poczuwam się do obowiązku, nie mogąc inaczej, złożyć niniejszem Wielmożnemu Panu

Doktorowi Uchaczowi,

lekarzowi z Makowa, wyrazy głębokiej podzięki i serdecznego uznania za pełne poświęcenia a skutecznie podjęte trudy. Oby Cię, Najzacniejszy Panie, za te trudy Bóg stokrotnie wynagrodził, boś drobnym dzieciom ojca uratował.

W Osielcu, dnia 10 listopada 1895 r.

2566 1 **Jan Bieleś,** nauczyciel.

Skład piwa

z browaru

Franciszka Paszka w Strzelawce

przy Grybowie.

Oznajmiam, iż z dniem dzisiejszym **sprzedaż piwa dla Krakowa i okolicy** objął na własny rachunek p. **Herman Weiss, w Krakowie, ul. Grodzka, L. 62.**

Piwo odznacza się dobrocią i trwałością.

Piwo beczkowe marcowe eksportowe i bok w $^1/_1$, $^1/_2$ i $^1/_4$ hektolitra.

Dryginalne piwo flaszkowe pasteresowane.

Flaszkowe piwo eksportowe w $^1/_2$ i $^3/_4$, bok $^1/_4$ litr. — Dostarcza się też w skrzynkach od 25—50 flaszek.

Zamówienia uskutecznia się natychmiast i odstawia się do domu.

Upraszając Szanowną Publiczność o przekonanie się o dobroci moich wyrobów kreślę się
2557 1 2 z szacunkiem

Franciszek Paszek w Strzelawce.

Zastępca **Hermann Weiss, Kraków, ulica Grodzka, L. 62.**

Pożyczki

od 500 złr. w górę do kwoty najwyższej wyrabia się jako kredyt osobisty spiesznie i dyskretnie.

Agentur, Budapest, Postfach 107. 2567 1 5

Największe Towarzystwo ubezpieczeń na życie

poszukuje 2570 1 2

agentów w Krakowie i zachod. Galicyi.

Adres: **B. A. F.** poste restante **Kraków.**

NOWOŚĆ!

Bomby fin de siècle.

A. Nowiński, ul. Bracka, 5.

Kuchnia Polska

wraz z Kawiarnią

przy ulicy św. Anny, L. 5,

poleca

śniadania, obiady i kolacye

czysto, zdrowo, smacznie i na maśle przyrządzone.

Mojem staraniem jest, ażeby Kuchnia Polska przynosiła sławę dawnej kuchni polskiej. — Dla Panów Abonentów daje się odpowiedni rabat.

Dziękując za dotychczas okazywane mi względy, polecam się i nadal P. T. Publiczności.

2531 2 0 Z głębokim szacunkiem

Józef Bielawski, wł. firmy.

Kalosze rosyjskie

w wielkim wyborze.

Bieliznę wełnianą, kamizelki, pończochy, czapki i kapelusze do polowania, kamasze kortowe i włuczkowe.

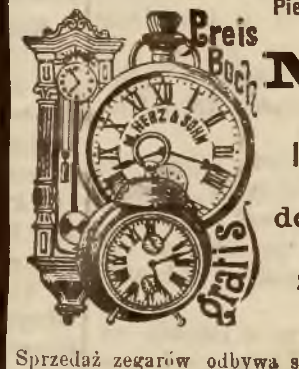
Rękawiczki zimowe. Ubrania jelonkowe.

Koce pluszowe na nogi i pledy do podróży. Szlafroki himalaya

polecają po niskich cenach 2546 1 15

Br. BILEWSCY

w Krakowie obok kościoła N. P. Maryi.

Pierwsze źródło do nabywania najlepszych zegarków z rzetelnem poręczeniem. Rok założenia 1850.

M. Herz & Sohn

zegarmistrze, Wiedeń,

I., Stefansplatz 6 i I., Kärnthnerstrasse 35.

Pracownia

do wyrobu nowych zegarów i dla wszelkich, nawet najtrudniejszych napraw.

Zegary, wyroby jubilerskie, złote i srebrne przedmioty, złote i srebrne łańcuszki.

Zwraca się uprzejmie uwagę! 2543 1 10

Sprzedaż zegarów odbywa się w obydwóch miejscach, sprzedaż zaś wyrobów jubilerskich, złotych i srebrnych towarów, oraz złotych i srebrnych łańcuszków **tylko wyłącznie** w naszym interesie **I., Kärnthnerstrasse 35.**

Ilustrowane cenniki za darmo i opłatnie.

Herbata z Brodów!

Od dawien dawna ze swej dobroci i zapachu znaną prawdziwą

HERBATĘ ROSYJSKĄ

z tegorocznego zbioru majowego poleca **handel**

W. ADAMOWICZA

w Brodach 128 121 0

1 funt „familijnej" bardzo dobrej	złr. 1.40
1 funt „Melange de Moskau" w oryginal. opakowaniu	złr. 2.50
1 funt „Imperial" cesarskiej w oryginal. opakowaniu	złr. 3.50
1 funt wysiewków z najlepszych herbat kwiatowych .	złr. 1.20
Znakomita kawa „Syriusz" franco 5 kilo	złr. 9.50

Herbata z Brodów!

M. BEYER i SPÓŁKA

w Krakowie, Sukiennice Nr. 12—13—14,

(naprzeciw kościoła N. P. Maryi).

Fabryczny skład

płócien i bielizny gotowej męskiej, damskiej i dziecinnej, oraz **bielizny stołowej,** białej i kolorowej. **Chustek** białych i kolorowych z fabryk krajowych i zagranicznych.

Główny skład

normalnej bielizny trykotowej **Prof. Dra Gustawa Jaegera** i wszelkich wyrobów trykotowych z jedwabiu, wełny i bawełny. **Pończóch** damskich i dziecinnych i **skarpetek** męskich.

Na sezon zimowy otrzymali

wielki wybór

bluzek satynowych, wełnianych i jedwabnych.

Parasolki oraz parasole

od najtańszych do najwykwintniejszych.

Całe wyprawy ślubne

są gotowe na składzie. 2473 5 12

Zamówienia zamiejscowo uskutecznia się odwrotną pocztą.

Targowisko na nierogaciznę

w Prądniku Białym pod Krakowem

już oczyszczone i za zezwoleniem c. k. Namiestnictwa otwarte zostało.

Pierwszy targ odbędzie się dnia 15 i 16 listopada b. r. t. j. w piątek i sobotę. 2561 2 3

Handel

Antoniego Hawełki

w Krakowie poleca 2547 2 3

Kawior „Carski"

gruboperłowy, niesolony.

ANASTAZY HOLIK

ZEGARMISTRZ

w Krakowie, ul. Szewska Nr. 7

poleca Szanownej Publiczności swój

Skład zegarów i zegarków

wszelkiego rodzaju

z najlepszych fabryk szwajcarskich i francuskich. Przyjmuje także wszelkie naprawy i wykonuje je dokładnie za poręczeniem.

2014 12 0

Ceny najprzystępniejsze, ścisłe dotrzymanie terminu oznaczonego przy powierzaniu roboty.
Wszelkie zamiany i zakupna zegarów starych uskuteczniam w handlu.
Zamówienia uskuteczniam pospiesznie odwrotnie.

Szkatułki grające melodye polskie najstosowniejsze na podarki, znajdują się na składzie.

Niniejszem mam zaszczyt donieść Szanownej P. T. Publiczności, iż już otworzyłem mój nowy zakład gastronomiczny naprzeciw teatru pod firmą:

„Café-Restaurant du Théâtre"

w którym urządziłem na pierwszem piętrze **bardzo wspaniałe salony na restauracyę,** oraz **gabinety oddzielne** dla kółek zamkniętych, a na dole **kawiarnię z bilardami, pokojami do gier,** jak również **czytelnię,** zaopatrzoną w wielką ilość dzienników. Z poważaniem

2441 9 0 **Ferdynand Turliński**

Restaurator vis-à-vis teatru.

Uwiadomienie.

Niniejszem mam zaszczyt donieść Sz. Publiczności, że Zakład mój narzędzi chirurgicznych, jako też wyrobów nożowniczych, który od lat 26 w Krakowie prowadzę, tylko do końca r. 1895 tutaj prowadzić będę. Od Nowego Roku 1896 postanowiłem stanowczo Zakład mój przenieść do jednego z większych miast w kraju, o czem w swoim czasie Szan. Publiczność uwiadomię.

Równocześnie składam moje należne podziękowanie Szan. Publiczności za to, że była łaskawa dotychczas zaszczycać mój Zakład swemi względami, a zarazem proszę w razie jakiejkolwiek potrzeby zaopatrywać się do 1 stycznia w mój towar doborowy, który obecnie sprzedaję po przystępnych cenach.

2551 2 3 Z głębokim szacunkiem

J. Witoszyński.

Już rozpoczęłam udzielać

lekcyj tańców

po wszelkich pensyonatach, domach prywatnych i w własnem mieszkaniu. Zapisy przyjmuję od godziny 11 do 1 w południe i od 3—6 po południu.

2266 12 20 Z poważaniem

K. z Szygowskich Witkay.

Ul. Floryańska, 55, I piętro.

Kamienica przy plantach położona, 12 lat wolna od podatku, z wielkim komfortem i trwale budowana, przynosząca $7^1/_2$% dochodu, jest **do sprzedania** lub **zamiany na parcelę.** — Kapitał potrzebny do kupna 26.500 złr. — Bliższa wiadomość przy **ulicy Pańskiej, L. 9,** II piętro od frontu, między godziną 1 a 3 po południu i do 9 rano. 2273 12 12

2427 2 0

Złocisty remontoar

zegarek anker dla mężczyzn, od prawdziwego złota nie dający się odróżnić, wysyłam, dopóki zapas starczy, za bezcen, bo **tylko za złr. 3.50, złociste zegarki damskie remontoar-ankry po 4 złr. 25 ct.** Za dobry chód 2-letnie poręczenie. **Złociste łańcuszki** do zegarków dla panów i pań po **1 złr. 20 ct. Złociste pierścionki** po złr. 1.20. Wszystko opłatnie, wolne od cła, tak, że odbiorca nie potrzebuje już więcej płacić. Wysyłka za zaliczką lub po otrzymaniu należytości (także znaczkami listow.) przez firmę **Feith's Neuheiten-Vertrieb** in **Drezno-A. 9.**

Rozpisanie ofert.

Dnia 26 listopada 1895 r. odbędzie się w koszarach trębaczy w Krakowie rozprawa ofertowa, dotycząca **dostawy artykułów żywności dla załogi Kraków-Podgórze** na czas od 1 stycznia do końca grudnia 1896 roku. 2556 2 3

C. i k. garnizonowa Komisya dla artykułów żywności w Krakowie.

Parowa destylarnia

WÓDEK POLSKICH

St. Lewiaka i Spółki

w Krakowie, ulica Grodzka, L. 40,

poleca swe wyroby pp. kupcom i prywatnym osobom 650 100 150

R. Ditmar

fabryczny skład lamp

poleca się łaskawej pamięci

1807 28 67 **Kraków, Rynek gł., L. 12.**

Z 12 centowej

„Biblioteki powszechnej"

opuściły już prasę:

161. **Fredro,** Nikt mnie nie zna. 12 ct.
162. **Krasiński,** Przedświt. 12 ct.
163.—164. **Göthe,** Torkwato Tasso. .... 24 ct.
165—166. **Grabowski,** Trzy lata w Algierze. ... 24 ct.
167. **Bełza,** Maryla i jej stosunek do Mickiewicza .. 12 ct.
168. **Słowacki,** Marya Stuart. 12 ct.
169. **Fredro,** Pan Benet. ... 12 ct.
170—175. **Kraszewski,** Powrót do gniazda. ...... 72 ct.

Dalsze tomiki w druku.

Urbański Aureli, Miatież (1863). Jedyne kompletne wydanie IV. pomnożone 17 nowemi utworami. Cena 1 złr. 50 ct. w ozd. opr. 2 złr.

Do nabycia w każdej księgarni.

Kalendarzyk na rok 1896 przesyła bezpłatnie i franco zgłaszającym się:

Księgarnia 2530 2 3

Wilhelma Zukerkandla

w Złoczowie.

Filia fabryki tutek

S. W. NIEMOJOWSKIEGO

odznaczona dwoma medalami.

poleca: 946 91 0

kufry, torby, necessery itd.

Kraków, Sukiennice, 28.

Medal srebrny Ministerstwa handlu z wystawy krajowej w Krakowie w r. 1887.

MAGAZYN FUTER A. JACHIMSKIEGO

w Krakowie

ul. Grodzka, L. 14 i 16,

(założony w roku 1825).

Poleca w wielkim wyborze gotowe **futra męskie i damskie** najświeższych fasonów, **rotundy, garnitury, kołpaki, czapki, zarękawki do polowania** itd. 2476 4 8

Pracownia przyjmuje zamówienia oraz wszelkie reperacye i uskutecznia takowe punktualnie po cenach umiarkowanych.

Na składzie utrzymuje materyały na wierzchy męskie i damskie z najpierwszych fabryk francuskich, angielsk. i krajowych.

Medal bronzowy z wystawy rękodzielniczo-przemysłowej w Krakowie w r. 1870.

Nowo otworzona

Cukiernia Lwowska

pod firmą 2523 3 16

Jan Michalik

Kraków, ulica Floryańska, L. 45,

poleca się Szan. P. T. Publiczności.

Dwie realności

nowo zbudowane, urządzone z komfortem, jedna niedaleko plant, pod korzystnemi warunkami **do sprzedania.**

Wiadomość **w biurze Wł. Jaworskiego,** Kraków, ulica Grodzka, L 30. 2365 9 10

Pierwsza zachodnio-galicyjska

Fabryka Korków

do flaszek i beczek

Bernarda Mühlsteina

w Krakowie

założona r. 1884, odznaczona medalem na wystawie krakowskiej w r. 1887, utrzymuje na składzie metalowe kapsle do flaszek każdego rodzaju, maszyny do korkowania i kapslowania, podeszwy korkowe, oraz korki do trzewików.

Cenniki i wzory na żądanie za darmo.

Poszukuje się zastępców. 766 31 50

Pożyczki hipoteczne

tanio i szybko **na realności w Krakowie** i **majątki ziemskie w Galicyi.** Także konwersye

Zgłoszenia: **„Harry" 3** poste restante **Kraków.** 2308 16 30

Praktykant

znajdzie umieszczenie **w handlu korzennym** 2552 2 3

Jana Dymnickiego w Jaśle.

Z drukarni Związkowej w Krakowie. Papier z fabryki Braci Fiałkowskich w Bielsku. Odpowiedzialny rządca drukarni A. Szyjewski.